

MOTERŲ INFORMACIJOS CENTRO

2001 metų veiklos

ATASKAITA

Moterų informacijos centras (MIC) – aktyviai dalyvaujanti sprendžiant moterų lygiateisiškumo problemas nevyriausybinė organizacija, įregistruota 1996 metų vasario mėnesį, tačiau veikianti jau nuo 1994 metų birželio mėn. Tuo metu tai buvo Lietuvos Pasirengimo JT IV pasaulinei konferencijai moterų klausimais komiteto sekretoriatas. Moterų informacijos centro tikslai – siekti lyčių lygiateisiškumo įgyvendinimo Lietuvoje, ugdyti visuomenės sąmoningumą lygių teisių ir galimybių srityje bei skatinti moteris siekti savo teisių. Tai siekiame daryti rengdamos ir leisdamos informacinius – šviečiamuosius leidinius apie moterų padėtį, tyrimų rezultatus, organizuodamos seminarus bei konferencijas, konsultuodamos. Taigi, pagrindinės MIC veiklos kryptys – visuomenės informavimas ir švietimas moterų padėties klausimais.

Visuomeninė organizacija Moterų informacijos centras (MIC) tapo pagrindine Lietuvos moterų organizacija, palaikanti ryšius tarp moterų organizacijų, vyriausybinių institucijų bei tarptautinių organizacijų. MIC yra sukaupęs dokumentų, publikacijų bei duomenų bazes moterų padėties Lietuvoje ir pasaulyje klausimais, nevyriausybinių moterų organizacijų duomenų bazę. Šiomis duomenų bazėmis, kurių žymi dalis yra MIC Interneto svetainėje www.undp.lt/wiic bei Regioninėje virtualioje bibliotekoje www.undp.sk/genderlibrary, sukaupta nemaža biblioteka. Ja naudojasi mokslininkai ir studentai, nevyriausybinių organizacijų atstovai bei pavieniai asmenys. Moterų informacijos centras buvo ir yra visas Lietuvos moterų organizacijas jungianti grandis, kuri keičiasi informacija su visomis nevyriausybėmis moterų organizacijomis; leidžia bei platina įvairius leidinius apie moterų padėtį Lietuvoje ir pasaulyje; rengia konferencijas, seminarus, apvalius stalus aktualiais moterims klausimais; kaupia informaciją apie nevyriausybines moterų organizacijas ir pan.

2001 metai Moterų informacijos centrui buvo sunkūs finansiniai metai. Užtruko kai kurių projektų sutarčių pasirašymas. Todėl 9 mėnesius Centre darbuotojai dirbo tik savanoriškai, bet sugebėjo nuveikti nemažai darbų, išlaikyti elektroninį tinklą, informacinę Lietuvos moterų nevyriausybinių organizacijų duomenų bazę, bei neprarasti nuomojamų patalpų. Buvo ieškoma naujų donorų MIC parengtiems projektams. Praėjusių metų darbo rezultatai buvo matomi jau 2001 metų pabaigoje, kuomet buvo pasirašyta keletas projektų, kurie bus vykdomi 2002 - 2003 metais.

Nežiūrint to, kad trūko finansinių išteklių MIC 2001 metais rengė visuomeninių moterų organizacijų susitikimus, teikė pasiūlymus įstatymams, palaikė Moterų informacijos centro elektroninį tinklą, teikė informaciją aktualias moterims klausimais, leido bei platino įvairius leidinius apie moterų padėtį Lietuvoje, bendradarbiavo su žiniasklaida ir t.t.

2001 metų surengtas visuomeninių moterų organizacijų susitikimas Tarptautinės moters dienos proga, kurio metu organizacijos pristatė nuveiktus darbus, pasidalino ateities planais. Renginys buvo įvertintas labai palankiai, jo pasėkoje įsikūrė viena moterų nevyriausybinė organizacija, buvo sulaukta daug prašymų, kad tokie susitikimai vyktų ateityje, bei įkvėpė kitas organizacijas panašius susitikimus rengti ir kituose miestuose.

2001 metų birželio viduryje Vilniuje vyko antroji tarptautinė konferencija moterų teisių klausimais “Moterys ir vyrai demokratinėje visuomenėje”, tai 1999 metais

Reikjavike (Islandija) vykusio forumo tęsinys. Konferencijos metu vyko du plenariniai posėdžiai, kuriuose buvo svarstomos lyčių lygybės užtikrinimo bei prekybos moterimis problemos. Konferencijos dalyviai dirbo dvylikoje darbo grupių, kuriose diskutavo apie ekonominę ir darbo politiką lyčių lygybės požiūriu, moterų iniciatyvą versle, vyriausybės, žiniasklaidos, vyrų indėlį, skatinant lyčių lygybę, tarptautines pastangas kovojant su prekyba moterimis, lyčių lygybės aspektus įvairių mažumų kontekste. Vilniaus konferencijoje dalyvavo atstovai iš 12 šalių - Baltijos ir Šiaurės šalių, JAV, Lenkijos, Rusijos bei Vokietijos, tarptautinių organizacijų atstovai.

Moterų informacijos centras aktyviai dalyvavo konferencijos nacionalinio komiteto darbe. MIC organizavo šios konferencijos dalyvių prisistatymą Šiuolaikinio meno centre, išleido informacinę knygelę "Overview of the Lithuanian Women's NGOs". Šios konferencijos rėmuose MIC kartu su Europos moterų lobistinės organizacijos (EWL) atstovėmis surengė seminarą "ES šalių kandidačių Nevyriausybinių organizacijų atstovų susitikimas su Europos moterų lobistinės organizacijos atstovėmis". Šiame tarptautiniame seminare dalyvavo daugiau kaip 100 dalyvių iš Centrinės ir Rytų Europos šalių. Seminaro temos: smurtas prieš moterį, moteris darbo rinkoje, moteris – politikoje.

Sumažėjus moterų skaičiui valdymo institucijose 2000 metų pabaigoje – 2001 metų pradžioje prasidėjo lygių galimybių politikos ignoravimas. Todėl 2001 metų viduryje Moterų informacijos centras surengė, Baltijos - Amerikos partnerystės programos finansuotą, seminarą "Visuomeninių moterų organizacijų vaidmuo atstovaujant lyčių lygias galimybes". Šis seminaras buvo savalaikis ir aktualus bei siekė padėti visoms Lietuvos visuomeninėms moterų organizacijoms atrasti naujus bendradarbiavimo metodus ir veikimo strategijas. Moteris dalyvauti šiame seminare paskatino noras tęsti pradėtus darbus kartu su valdžios institucijomis ir kitomis NVO taip pat siekimas sužinoti kaip toliau galima plėtoti Lygių galimybių diegimą ir įgyvendinimą. Seminaro dalyvės priėmė kreipimąsi Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui dėl lygių galimybių politikos Lietuvoje sustiprinimo.

2001 metais MIC'as vykdė Regioninio Jungtinių Tautų biuro Rytų ir Centrinei Europai projektą. Šio biuro užsakymu buvo kuriama ir palaikoma virtuali biblioteka, kurioje kaupiama viso Rytų ir Centrinės Europos regiono informacija, nušviečianti moterų padėtį šiose šalyse, JTVP bei kitų organizacijų įgyvendinamus projektus, elektroninės išleistų leidinių versijos (www.undp.sk/genderlibrary).

Nuo 2001 metų rudens Moterų informacijos centras vykdo Jungtinių Tautų plėtros fondo moterims (UNIFEM) regioninę visuomenės informavimo bei švietimo kampaniją "Gyvenimas be prievartos". Kampanija vykdoma 9 valstybėse - Lietuvoje bei 8 Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalyse. Projektas bus vykdomas 18 mėnesių – iki 2003 m. balandžio. Pagrindinis kampanijos tikslas: siekti, kad visuomenė pripažintų, kad smurtas prieš moteris yra žmogaus teisių pažeidimas, kuris turi ne tik psichologinių, bet ir socialinių bei ekonominių padarinių, taip pat supažindinti visuomenę su smurto prieš moteris buityje bei seksualinio priekabiavimo darbe paplitimu, priežastimis bei padariniais. Kampanija skirta visai visuomenei ir visų pirma moterims – prievartos aukoms. Kita strateginė projekto kryptis – darbas su vyrais ir jaunuoliais, jų aktyvus įtraukimas į kampaniją, informavimas apie seksualinę prievartą bei jos padarinius. Kampanija sudarys sąlygas plėsti bendradarbiavimą, keistis patirtimi žurnalistams, teisininkams, visuomeninėms organizacijoms, siekiant

bendro tikslo – smurto prieš moteris panaikinimo. Šios kampanijos rėmuose 2001 metais pradėtas regioninis tyrimas apie smurtą prieš moteris. Tyrimą atliks kompanija “Spinter”. Šio tyrimo rezultatus mes sužinosime 2002 metų kovo mėn.

Nacionaliniu lygiu šiai kampanijai vykdyti kiekvienoje šalyje sudarytos savanoriškos nacionalinės kampanijos įgyvendinimo darbo grupės. Lietuvos nacionalinę darbo grupę sudaro, valstybinių institucijų pareigūnai, nevyriausybinių organizacijų nariai, žurnalistai, Jungtinių Tautų atstovai mokslininkai (2001 metais sudarytai nacionalinei darbo grupei priklauso 19 asmenų). Nacionalinės kampanijos darbo grupės darbą koordinuoja projekto administratorius.

2001 spalio 22 d. Moterų informacijos centras Seime surengė kampanijos “Gyvenimas be smurto” pristatymą visuomenei, bei suorganizavo viešą diskusiją kino teatre “Lietuva”, kurios metu buvo demonstruojami dokumentiniai filmai bei plačiai diskutuojama apie problemos sprendimo budus. Tą pačią dieną Moterų informacijos centras, savo lėšomis, finansavo kampanijos “Gyvenimas be prievartos” pristatymą Kretingoje. Vyko meninio filmo apie smurtą prieš moteris “Šventė” peržiūra ir vieša diskusija prievartos prieš moteris tema. Kampanijos pristatymas vyko ir kituose Lietuvos miestuose.

2001 metais kartu su Lietuvos moterų draugija, Lietuvos žurnalistų sąjunga, Vyrų krizių ir informacijos centru dalyvavo švietėjiškoje kampanijoje “16 pasipriešinimo smurtui dienų”, kurią rėmė Atviros Visuomenės Institutas. Kampanijos metu dalyvauta susitikime su Panevėžio moterų pataisos darbų kolonijos administracijos darbuotojais ir nuteistosiomis, susitikime su Vilniaus miesto motinos ir vaiko pensiono gyventojomis. Surengtoje dokumentinių filmų apie smurtą prieš moteris peržiūroje dalyvavo žurnalistai, moterų NVO, teisėsaugos pareigūnai, psichologai, valdžios atstovai ir moterys, nukentėjusios nuo smurto.

2001 metais Moterų informacijos centras dalyvavo “Lietuvos nevyriausybinių organizacijų Koalicijos moterų teisėms ginti” darbe. Esame šios organizacijos steigėjai bei Tarybos nariai.

2001 metais Moterų informacijos centras išleido:

- “Moteris Lietuvos visuomenėje, palyginamoji tyrimų analizė”. Leidinyje pateikiama dviejų tyrimų “Moteris Lietuvos visuomenėje”, atliktų 1994 ir 2000 metais, palyginamoji analizė. Autoriai nagrinėja Lietuvos gyventojų nuostatų į šeimą, vaikus, darbą, lyčių vaidmenis visuomenėje ir šeimoje pokyčius per šešerius metus. Šie pokyčiai siejami su politiniais, socialiniais bei demografiniais pokyčiais Lietuvos visuomenėje. Tyrimą “Moteris Lietuvos visuomenėje” ir knygos išleidimą parėmė Jungtinių Tautų vystymo programa Lietuvoje;
- Overview of the Lithuanian women’s NGOs, skirta tarptautinei konferencijai “Moterys ir vyrai demokratinėje visuomenėje”;
- Skrajukę “Moters teisė - gyventi be smurto ir prievartos”.

2001 metais Moterų informacijos centro narės dalyvavo šiuose tarptautiniuose renginiuose:

- 2001 m. gegužės mėn. “Baltijos jūros regiono valstybių 1-asis NVO forumas” (Liubekas, Vokietija). Forumo metu buvo užmegzti ryšiai su Norvegijos URM atstove, naująja NYTKIS (skėtinė Suomijos moterų organizacija) organizacijos atstove Baltijos šalims, Vokietijos organizacijomis, dirbančiomis prekybos moterimis prevencijos srityje.

- 2001 m. liepos mėn. kartu su kitomis Lietuvos nevyriausybinėmis organizacijomis, dalyvavo pažintinėje kelionėje po Baltarusijos Respublikos pasienio rajonus. Išvykos metu buvo pristatyta MIC veikla, susipažinta su Baltarusijos Respublikos gyventojų problemomis. Išvyką organizavo labdaros ir paramos fondas “Lietuvos ir JAV iniciatyvos”

- 2001 m. spalio mėn. dienomis tarptautinėje konferencijoje “Lyčių lygybės politika: lygios moterų teisės ir nematomos jų problemos” (Madridas, Ispanija). Pagrindinė konferencijos tema – lyčių lygybės integravimas į valstybės politiką.

Nuo 2002 metų MIC pradės vykdyti JTVP bei Norvegijos vyriausybės finansuojamą projektą “Lyčių aspekto integravimas Lietuvos politikos srityse”, todėl atsivežta literatūra ir užmegzti nauji kontaktai pasitarnaus sėkmingam šio projekto įgyvendinimui. Konferencijos organizatorius – WIDE (Network Women in Development Europe).

Pagrindinė Moterų informacijos centro remėja yra Jungtinių Tautų vystymo programa Lietuvoje, taip pat rėmė Britų taryba, Atviros Lietuvos fondas, Amerikos Centras, Regioninis JTVP biuras Centrinei ir Rytų Europai, Jungtinių Tautų plėtros fondas moterims, Baltijos – Amerikos partnerystės programa, Europos komisijos delegacija Lietuvoje, Jungtinių tautų plėtros fondas moterims, Šiaurės kraštų ministrų tarybos informacinis biuras.

MIC yra Tarptautinio vystymosi draugijos (Society for International Development) narys bei Europos moterų lobistinės organizacijos (European Women’s Lobby) prijaučiantis narys.